

SUB REVERENDI IN CHRISTO PATRIS, AC DOMINI RVD.

perti Vaucopij, Scoti, Theologi termaximi, Apostolici commissarij, Administratoris Ecclesie Armacanae, &c. Patrocinio, has collectas de Baptismatis sacramento theses, publice examinandas proponet, easq; in clarissimi uiri D. Osualdi Arenspergerij, sacrae Theologiae Licentiati, & mox in ea doctoris titulo exornandi, Domini sui perpetuo obseruandi, uesperijs, quas uocant, pro ingenio sui paruitate, defendet
Georgius Theander, ad diem mensis Octobris octauum.

Quaestio expectatoria.

N baptismus a Christo institutus, quasi fidei signaculum, caeterorumq; sacramentorum ueluti ianua quaedam, & cuilibet homini ad salutem necessarius, nullaq; ratione reiterandus, culpam omnem debeat, & gratiam tandem quoq; infundat?

CON. I.

Baptismus primum fidei sacramentum a Christo institutum, quasiq; totius catholicae disciplinae basis, fundamentum, & signaculum, adeoq; omnium sacramentorum ceu ostium quoddam sine ulla controuersia esse, & dici solet.

COROL. I.

Baptismo itaq; primu in Christi Ecclesiam recipimur, & Christiani esse dicimur, eoq; tanquam signo aliquo externo nos eius esse, in quem credimus, palam profitemur, & testamur.

CON. 2.

Baptismi sacramentum summe ad salutem necessarium Christus instituit in aqua, tanquam elemento conuenientiore, & quod facile possit ubiq; haberi.

COR. 1.

Est ergo ad uerum Christi Baptisma aquae ablutio necessaria, quam quidem non communem, & prophanam, nisi ugens necessitas adsit, sed uerbo uitae sanctificatam esse oportere, plurimus rationibus persuasum habemus.

CON. 3.

Debita quoq; uerborum forma, qua in nomine dumtaxat sanctissimae Trinitatis homo baptisari debet, per necessaria est, Quod si quippiam de essentia formae omittatur, aut tanquam necessarium aliquid addatur, non solum nihil fit, sed etiam omittens, aut eo animo addens, peccat.

COROL. 1.

Quamuis Apostoli in Christi nomine uere, & fructuose baptisarent, in unius tamen personae dumtaxat, aut diuinae essentiae expressione baptisans, nihil efficeret.

CON. 4.

Tametsi, quemadmodum Episcopus sacri ordinis, & confirmationis sacramentis, ita solus sacerdos huic, & reliquis proprius minister deputetur, necessitate tamen cogente, cuilibet laico baptisandi facultas concessa est, Haereticus insuper, & infidelis, recta forma, & Ecclesiae intentione seruata, uere baptisat.

COROL. 1.

Ab opinione itaq; illorum, qui existimabant haereticos ab Ecclesiae consortio semotos, & schismaticos nihil habere iuris, & potestatis, nec quicquam agere baptisando, catholica dissentit ecclesia,

COROL. 2.

A

Quare & infantes ab obstetricibus baptisati, si recta forma baptisati sunt, non sunt denuo baptisandi, sed Chriſmate. & oleo ſacro inſungendi.

CON. 5.

Mundatio. In Baptiſmo omne peccatum tollitur, ſed uetuſtas, & carnis tyrannis, licet uires ſuas amittat, non penitus tamen abſumitur, manet quidem non ut peccatum, ſed ut peccati reliquia, & homini in exercitium uirtutum.

COROL. 1.

Conſtat proinde eos uehementer errare, qui eo cœcitatibus deueniunt, ut peccatum originis negent in baptiſmo ablui, ſed manere etiam in regeneratis.

COROL. 2.

Perinde quoq; errare iudicandi ſunt, contra apertas ſcripturas, qui adſerere non uentur, paruulos recens natos nihil ex Adamo contrahere peccati originalis, quod lauacro regenerationis expietur.

CON. 6.

Sanctificatio. Gratia Baptiſmo datur, ſed non niſi præuia fide, quæ prius ab adulto requiritur, & infans in eam educandus per paternos, Eccleſiæ commendatur.

COROL. 1.

Tametsi, pueri infantes actu credere nequeant, neq; fidem doceri poſſint, cum careant intellectu, illis tamen ſufficere fidem aliorum, adeoq; totius Eccleſiæ, in qua recte, ſalubriterq; baptisari poſſunt, indubitatum habemus.

COROL. 2.

Proinde concilium Mileuitanum rectiſſime eos, qui infantibus ſacrum regenerationis lauacrum denegandum cenſuerunt, Anathematis damnat.

COR. 3.

Impia quoq; eſt, & nepharia peſtis iſta anabaptiſtarum noſtri temporis, qui aſſerunt paruulorum Baptiſmum prorsus inualidum eſſe, atq; inanem, & propterea rebaptiſandos illos, cum rationis capaces effecti, docti in fide fuerint.

CON. 7.

Vnitatis, & irreiterationis. Lauacrum regenerationis, in quo Chriſto conſepulti, reſurgimus, & ſpiritus ſancti ſignaculo in die redemptionis ſignati ſumus, ſemel initum, nulla reiteratione uiolandum eſt, tametsi Iohannis baptiſmo tinctos, Paulus iterum in Chriſto baptisari iuſſerit.

COROL. 1.

Roma. 6. Heb. 6. Proinde cum baptiſmus mortem Chriſti ſignificet, Paulo Apoſtolo teſte, immaniſſimum ſane retinctorum crimen eſt, quos idem Apoſtolus ait, Chriſtum iterum crucifigere, & ueluti oſtentui habere, quia gratiam, & meritum paſſionis eius contemnunt.

COROL. 2.

Porro quod Baptiſmus nullo modo repetendus ſit, ratione quoq; characteris, quem animæ baptisati indelibilem imprimi, fieri dicimus.

COROL. 3.

Character. Neq; eſt res ficta character, quem ſcilicet ſcriptura ignoret, cum ex Paulo, & pluribus ſcripturarum locis, ſancti patres illum ſpiritu ſancto doctore deprehenderint, & ſane intellexerint.

CON. 8.

Ornatus & ſolemnitas. Tanta eſt huius ſacramenti dignitas, uirtus, & gratia, ut nullis ſolemnitatibus ſatis poſſit ornari, nullis cœremoniis ſatis queat adumbrari, atq; explicari.

COROL. 1.

Admonemur proinde, ut ſumma cum reuerentia, & deuotione ipſum tractemus, & ſingulari gratiarum actione ſuſcipiamus.

COR. 2.

Quare & cœremonias non tam neceſſarias, quam fructuoſas, ut quæ ſacramenti dignitatem, uirtutem, & gratiam commonſtrent, omnibus rationibus, uel diligentiffime ſeruidas eſſe iudicamus.

COROL. 3.

Certe Nouatianorum ueſania aguntur; qui ſanctum oleum, & Chriſma, una cum Catechiſmo, & exorcifmo, cæterisq; cœremoniis e baptiſmatis adminiſtratione auferunt, & quò plus uileſcere faciant tam magnum, & diuinum ſacramentum, germanica etiam lingua baptiſant, non ſine deteſtando Eccleſiæ contemptu.

Concluſi. 9. & Reſponſiua.

Baptiſmus omnem pœnam, ac culpam tam originalis, quam actualis peccati, quantum de ſe eſt, aufert, gratiamq; cum cæteris uirtutibus inſundit.

COROL. 1.

Iuſtiſſima itaq; cenſura damnatus eſt Lutherus cum Armenis hæreticis, qui cum pauciſſima admittat ſacramenta, in uniuerſum tamen de eis dicit, nullum illorum conferre gratiam.

BAPTISMI COMMEN-

datio per Georgium Theandrum.

IVre ſibi partes Baptiſmus uendicat inter

Septem præcipuas myſtica dona Dei.

Eſt fidei ſignum, noſtræ Baptiſma ſalutis

Principium, hoc Chriſto nomina ſacra damus.

Vllius haud ſacri dabitur tibi gratia ſigni,

Ni uitæ fueris antea lotus aqua.

Hoc reliquis ſacramentis penetralia pandit,

Hoc illis iter, & ianua aperta patet.

Hoc poterit ſine nemo palatia ſcandere cæli,

Hoc ſine nullus habet regna beata Dei.

Saluus erit, genuit quem denuo flamen, & unda,

A tq; polos penetrat, præcipiente Deo.

Nam cælos aperit fontis genitura ſacra,

Et ceſſas referat tinctio ſacra fores.

Peccati maculas, & crimen tollit auitum,

A ſtulit & penas ſpiritualis aqua.

Crimina non ſolum fluuius Baptiſmatis aufert,

Sed ſacer abſtergit ſpiritus ipſe ſcelus.

A bluit, hic mundat, crimen detergit iniquum,

Hic ſordes unda purificante lauat.

Ille nouum reddit, puer hocq; renaſcitur in ſons.

Fit prorsus, fuerat quam prius alter homo,

Munere Baptiſmi pectus renouatur & ingens.

Pneumatis illuſtrat gratia corda pia,

Hæc noua corda facit, facit omnia plena ^{Super. 22}
Numinis, & flatu pectora tincta replet.
Aeditus es mortalis homo genetricis ab aluo,
Spiritus angelicum gignit, & unda sacra.
Te mater maledictum enixa, tulitq; prophanum,
Spiritus aëst sanctum gignit, & unda sacra.
Filius es tu iræ periturum natus in orbem,
Spiritus aëst lucis ^{τεκνον}, & unda tulit.
Te genitrix peperit mundo, terræq; supinæ,
Spiritus aëst cœlo gignit, & unda sacra.
O nimis hæc augusta, ualet quæ nulla profari.
Lingua hominum summi munera tanta Dei.
Qui à dextris meruit Christus residere parentis,
A maculis animam flamine purificat.
Tu lotos olei sacri uirtute perungis,
Vinctos obsignas, numine Chrïste tuo.
O felix nimum, cui tam Baptista uerendus
Contigit, excelsi filius ipse Dei.
Chrïsticolumq; gregis pastor, magnusq; sacerdos,
Qui afflatu lustrat pectora nostra bono.
Disiectis nebulis, mentem splendore serenat
Diuino, fidei lumine corda replet.
Mors est peccati, uitæ Baptisma perhennis,
Atq; nouæ pignus, iustitiæq; typus.
Hoc morimur Christo, Chrïsti quo mortis acerba
Passio signatur, morsq; cruenta sua.
Vt semel ille tulit mortis crudelia fata,
Et pœnas, ultra non subiturus eas.
Baptismus poterit nulla ratione resumî
Sic, nulloq; modo nec repetendus erit.
Denuo qui tinctum mergit, fluuiiq; retingit
Baptismi, crimen grande, scelusq; facit.
Brachia nimirum clauis transfigit, & artus
Chrïste, tuæ spernit hic meritumq; crucis.
Vna redemptorisq; fides, morsq; una sacrauit
Nullo iteranda tibi sacra lauacra modo.
Vt nullus poterit matris de uentre renasci,
Cœlestis repeti sic genitura nequit.
Necq; est, quod pueros sacrato flumine priues,
Credere ceu nequeant, atq; tenere fidem.
Namq; fidem perhibet teneris Ecclesia mater
Filiolis pia, qua tingere mandat eos.
Impie, qui prohibes pueris Baptisma retinctor,
Huc ades, & uecors protege dogma tuum:
In tinctis reliquum qui crimen originis, inquis,
Hæc relegens, prauum corrige iuditium: